

014

NUAL

Activitatea Incubatoarelor de Afaceri

Cuprins:

I Introducere.....3

II Analiza activității Incubatoarelor de Afaceri

II.1 Servicii oferite de IA.....	4
II.1.1 Spațiul oferit de Incubatoarele de Afaceri.....	5
II.1.2 Servicii administrative și tehnice.....	6
II.1.3 Consultanță și ghidare în afaceri.....	6
II.1.4 Suport financiar	8
II.2 Activitatea rezidenților.....	9
II.3 Impactul activității Incubatoarelor de Afaceri.....	13
II.4 Echipa de management	14
II.5 Situația financiară a IA	14
II.6 Promovarea Incubatoarelor de Afaceri.....	15
II.7 Crearea Incubatorului de Afaceri în rl. Cimișlia.....	15

III Activitatea RIAM

III.1 Ședințele Rețelei Incubatoarelor de Afaceri din Moldova.....	16
III.2 Activități în cadrul Rețelei Incubatoarelor de Afaceri din Moldova.....	16
III.3 Promovarea Rețelei Incubatoarelor de Afaceri din Moldova.....	19
III.4 Impactul Rețelei Incubatoarelor de Afaceri din Moldova.....	20

Introducere

Întreprinderile mici și mijlocii joacă un rol important în ceea ce privește crearea de locuri de muncă și creșterea economică. Se estimează că, per ansamblu, IMM-urile din Republica Moldova în număr de 49,4 mii întreprinderi reprezintă circa 97,4% din totalul de întreprinderi și dețin 57,7% din numărul total de angajați. În Europa, IMM-urile sunt în număr de 20,7 milioane și furnizează 67 % din totalul locurilor de muncă. Prin urmare, sprijinirea IMM-urilor a devenit o prioritate politică tot mai importantă atât la nivel național dar și la nivel european în ultimii ani. Strategia de la Lisabona a acordat o importanță deosebită sectorului reprezentat de IMM-uri. Ulterior, în Strategia Europa 2020, un accent puternic s-a pus pe importanța IMM-urilor și a inovării pentru economia Uniunii Europene, precum și pe rolul esențial pe care acestea îl joacă în vederea unei creșteri inteligente, durabile și favorabile incluziunii.

În ceea ce privește Republica Moldova, importanța sectorului IMM-urilor este susținută de Strategia de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012-2020. Una din prioritățile stabilite de aceasta este înființarea Incubatoarelor de Afaceri care reprezintă un instrument eficient și durabil de susținere a IMM-urilor la etapa de inițiere și intrare pe piață. Momentul în care este cel mai mult nevoie de acest sprijin este începutul ciclului de viață al unei întreprinderi, atunci când aceasta este expusă cel mai mult riscului de eșec.

Conceptul incubatorului de afaceri

Incubatorul de afaceri este o organizație concepută cu scopul de a sprijini atât înființarea cu succes a întreprinderilor, cât și dezvoltarea viitoare a acestora. De cele mai multe ori, incubatorul pune la dispoziție infrastructura fizică necesară derulării afacerilor, servicii de consultanță în afaceri adaptate la specificul fiecărei societăți și oportunități pentru stabilirea de contacte (networking).

Incubatoarele sunt de mai multe feluri, ele variind în special în funcție de sfera programelor de incubare pe care le oferă, de organizarea lor internă, de sectorul economic în care sunt specializate și de tipul de clienți cărora le sunt oferite serviciile.

Pe parcursul anilor 2011-2014 Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii în parteneriat cu Ministerul Economiei, administrația publică locală, cu suportul financiar al Uniunii Europene, în baza Matricii de Politici stabilite prin Adendumul la Programul de Suport bugetar „Stimularea Economică în zonele Rurale” al UE, semnat la 14.12.2012, a creat Incubatoare de Afaceri în raioanele: **Ștefan Vodă, Leova, Rezina, Sîngerei, Dubăsari (s. Coșnița), Ceadăr-Lunga, Nisporeni.**

La stabilirea modelului relevant pentru dezvoltarea unui Incubator de Afaceri în RM, a fost luată în considerare experiența pozitivă de constituire și dezvoltare a Incubatorului de afaceri din **Soroca**, creat cu suportul guvernului norvegian și lansat în decembrie 2009. Acest incubator a demonstrat durabilitate și eficiență în activitate, contribuție la apariția de noi entități economice și dezvoltarea celor existente cât și, nu în ultimul rând, beneficii la bugetul local.

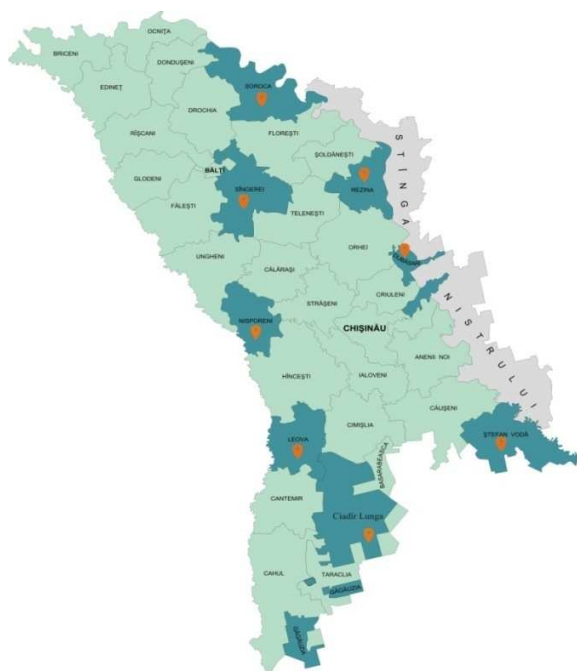
ODIMM este autoritatea responsabilă de organizarea procesului de renovare a clădirilor oferite de către autoritățile publice locale și înregistrarea legală a Incubatorului de Afaceri. IA sunt structuri legale independente constituite de autoritățile publice locale sub forma de Instituții Publice. De asemenea ODIMM este activ implicată în procesul de selecție a managerului și a potențialilor rezidenți.

Obiectivele generale ale înființării Incubatoarelor de Afaceri în Republica Moldova:

- Crearea unui mediu de afaceri favorabil dezvoltării și creșterii IMM-urilor;
- Promovarea culturii antreprenoriale și îmbunătățirea performanțelor manageriale;
- Consolidarea unui sector privat dinamic, capabil să facă față forțelor concurențiale și competiției internaționale;
- Facilitarea accesului IMM-urilor la surse de finanțare, creșterea numărului de activități economice competitive, întărirea climatului investițional, precum și reducerea ratei șomajului în zonele-țintă.

Amplasarea Incubatoarelor de Afaceri

Nr	Denumirea Incubatorului	Fondat
1	IA Soroca	16.12.2009
2	IA Ștefan Vodă	12.04.2012
3	IA Leova	04.10.2012
4	IA Rezina	23.11.2012
5	IA Sângerei	08.08.2013
6	IA Dubăsari	16.09.2013
7	IA Ceadâr Lunga	10.07.2014
8	IA Nisporeni	19.11.2014

Analiza activității Incubatoarelor de Afaceri**II.1 Servicii oferite de IA**

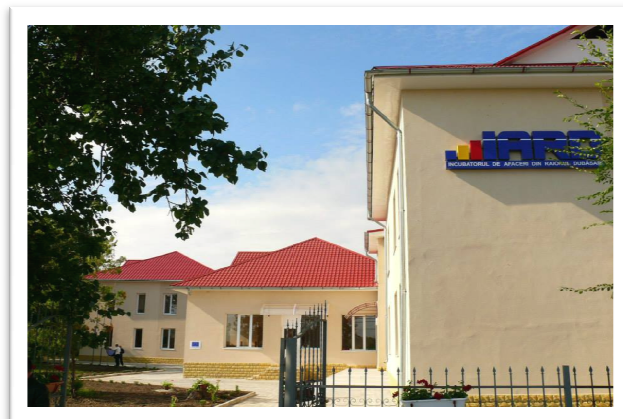
Companiile incubate sunt găzduite în incubator pe o perioadă de 3 ani. În acest interval firmele beneficiază de servicii care pot fi grupate după cum urmează:

- Oferirea de spațiu de închiriat pentru birouri și pentru producție, la preț mai mic decât cel comercial;
- Servicii administrative și tehnice;
- Consultanță și ghidare în afaceri;
- Acces la finanțe.

Toate aceste activități au rolul de a susține dezvoltarea întreprinderilor nou create astfel încât acestea să poată ajunge la un nivel de stabilitate și autonomie care să le permită părăsirea Incubatorului și funcționarea pe cont propriu, cu șanse crescute de a face față mediului concurențial.

II.1.1 Spațiul oferit de Incubatoarele de Afaceri

Toate Incubatoarele de Afaceri sunt amplasate în clădiri cu 2-4 etaje cu o suprafață ce variază între app. 1000 m² și 2000 m². Locațiile au fost oferite de către autoritățile publice locale și renovate cu suportul financiar al Uniunii Europene. Ca regulă la parter sunt amplasate birourile administrative și spațiile destinate producerii, care dispun de intrări și contoare pentru energie electrică separate, iar spațiile pentru birouri, sălile de conferințe sunt amplasate la etajele superioare.

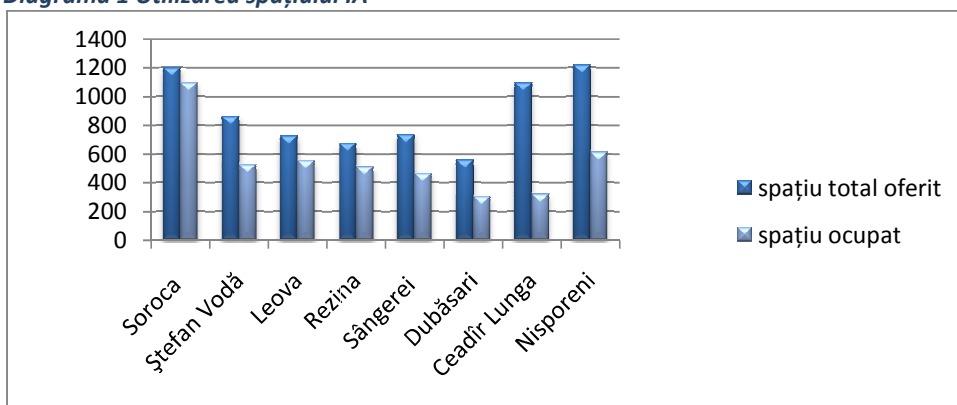

Tabelul 1 Capacitatea operațională a IA (m²)

	IA Soroca	IA Ștefan Vodă	IA Leova	IA Rezina	IA Sângerei	IA Dubăsari	IA Ceadir Lunga	IA Nisporeni
Suprafața totală clădirii, din care:	1773	1872,2	1180,0	1147,21	1285,41	1026,18	1966,41	2100
Suprafața totală de închiriere	1200	862,5	724	674,32	734,42	557,78	1094,8	1218
Suprafața spațiului pentru producere	996	371	117,4	487,17	126	242,33	282	306
Suprafața spațiului pentru birouri	204	491,5	606,6	187,15	608	315,45	812	918
Spațiul administrativ	125	135	52,4	144,74	47,73	136,2	49	50
Spațiul comun	448	874,7	403,6	328,15	503,26	332,2	822,61	832

În ceea ce privește indicatorul "Gradul de utilizare a spațiului", acesta este satisfăcător, luând în considerație că IA se află la începutul perioadei de activitate, rata medie de ocupare este de **62%**

Diagrama 1 Utilizarea spațiului IA

Din grafic se observă că IA care au o perioadă de activitate mai mare de 2 ani, au rata de ocupare de **75%**, care tinde în medie către cea a incubatoarelor de afaceri europene de **80 – 85%**.

Costurile pentru chiria spațiului de către rezidenți sunt aprobate de către Consiliile de Administrație a IA și sunt calculate după următoarea formulă:

- Anul 1 de rezidențiat – 30% din prețul pieței;
- Anul 2 de rezidențiat – 50% din prețul pieței;
- Anul 3 de rezidențiat – 80% din prețul pieței.

II.1.2 Servicii administrative și tehnice

Pe lângă spațiul modern pus la dispoziție, fiecare IA oferă servicii tehnice și administrative. Aceste servicii sunt servicii de bază pentru asigurarea condițiilor de muncă și siguranță pentru desfășurarea activității companiilor incubate.

Rezidenții IA beneficiază de următoarele servicii logistice:

- Servicii de recepție: asigurate în general de un recepționist angajat de incubator.
- Servicii secretariale: presupune trimiterea de faxuri, asigurarea corespondenței etc.
- Servicii de asigurare a securității: aceste servicii se referă la mentenanța echipamentelor firmelor incubate.
- Servicii de comunicare: asigurarea infrastructurii necesare comunicației: Internet, telefonie, etc.
- Servicii de curățenie: curățarea și întreținerea sediului folosit de firmele incubate.
- Parcare.

IA din Sîngerei și Ceadîr Lunga dispun de cantină care poate fi utilizată atât de către rezidenți cît și de vizitatori.

II.1.3 Consultanță și ghidare în afaceri

În cadrul IA din prezentul raport, serviciile de asistență și consultanță de specialitate sunt prestate de administratorul incubatorului, direct, în funcție de solicitarea acestor servicii de către companiile incubate. Astfel, printre serviciile de asistență și consultanță de specialitate oferite se numără:

- consultanță în inițierea afacerii;
- consultanță și asistență în elaborarea planurilor de afaceri și de marketing;
- consultanță în domeniul Legislației;
- asistență în scopul diversificării capacității beneficiarilor Programului de a-și comercializa produsele și/sau serviciile în afara zonei de amplasare a incubatorului de afaceri;
- consultanță și instruire în managementul afacerilor;
- asistență pentru dezvoltarea de parteneriate naționale și internaționale;
- managementul resurselor umane;
- diseminarea informației cu privire la programele naționale și internaționale gestionate de ODIMM;
- diseminarea informației cu privire la oportunitățile oferite de alte programe/proiecte operaționale.

Cursuri de instruire pentru rezidenții IA

Evenimentele de instruire petrecute în cadrul IA sunt prestate în marea majoritate de către consultanți externi, care au cunoștințele și experiența solicitate.

Pe parcursul anului 2014, în cadrul IA au avut loc următoarele activități:

Tabelul 2 Activități în cadrul IA

Incubatorul	Instruiri în cadrul IA	Instruiri în cadrul programelor Naționale GEA PNAET	Grup de lucru (masă rotundă)	Schimb de experiență (vizite oficiale, vizite de studiu)	Participarea la expoziții
IA Soroca	29		3	2	
IA Ștefan Vodă	5	1 curs PNAET 1 curs GEA	2	3	2
IA Leova	8		3	1	
IA Rezina	7		3	3	1
IA Sângerei	7	5 cursuri GEA		2	1
IA Dubăsari	7			1	
IA Ceadâr Lunga	3	1 curs PNAET		1	
IA Nisporeni				1	
Total	66	2 cursuri PNAET 6 cursuri GEA	11	14	4

Un impact deosebit a avut cursul cu tematica "Programul de perfecționare a afacerii", susținut de Wincent Williams, expert internațional în cadrul proiectului ESRA, care a analizat necesitățile de dezvoltare a abilităților manageriale ale rezidenților. În cadrul cursului au fost prezentate o serie de recomandări și instrumente pentru îmbunătățirea calității de administrare a întreprinderilor incubate.

De asemenea, cu suportul financiar al Guvernului Norvegiei, în cadrul proiectului „Business Incubators Network”, rezidenții IA au efectuat vizite de studiu reciproce acumulând o experiență privind rezultatele economico – financiare atinse de către companiile incubate, obiectivele, dificultățile întâlnite, parteneriatele create pe parcursul activității, dar și extinderea relațiilor de afaceri. Interacțiunea dintre rezidenți s-a soldat cu schimb de contacte și informații pe domenii specifice. În plus, au fost stabilite relații pentru o cooperare ulterioară, agenții economici din incubatoare fiind deschiși spre viitoare colaborări.

Consultații oferite antreprenorilor din regiune

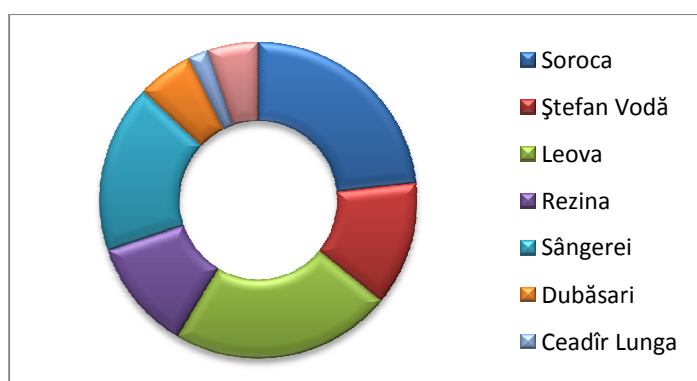
Beneficiari ai serviciilor IA sunt nu doar rezidenții acestora, IA având rolul de centre de informare și consultanță pentru antreprenorii din raioanele unde sunt amplasate. În acest sens, IA au gazduit și au organizat multiple evenimente, cursuri de instruire, seminare, ateliere de lucru - menite să contribuie la

dezvoltarea abilităților antreprenoriale ale managerilor companiilor incubate, dar și a agenților economici din raion.

Astfel, cei 8 administratori ai IA au oferit consultanță unui număr de 580 antreprenori, în medie 73 de antreprenori per incubator. Domeniile solicitate au fost:

- inițierea unei afaceri;
- înregistrarea legală;
- administrarea afacerii;
- programele/proiectele de suport;
- accesare fonduri;
- consultații în domeniul contabilității;
- condițiile de aplicare la incubator.

Diagrama 2 Distribuția pe IA a numărului de consultații oferite

II.1.4 Suport financiar

Crearea Fondului de Susținere a Rezidenților

În prima jumătate a anului 2014 ODIMM a elaborat schema de finanțare și setul de acte procedurale necesare constituirii și funcționării Fondului de susținere financiară a rezidenților. Astfel au fost elaborate:

- Regulamentul privind utilizarea mijloacelor financiare ale Fondului de susținere a Rezidenților din cadrul Incubatorului de afaceri,
- Cererea de Finanțare model,
- Contractul de împrumut,
- Contractul de fidejusiune,
- Declarația pe propria răspundere.

Regulament stabilește modul de formare și principiile de accesare a mijloacelor financiare ale Fondului de susținere a Rezidenților din cadrul Incubatorului de Afaceri. Obiectivul Fondului este de a spori capacitatea de dezvoltare a antreprenorilor - rezidenților din cadrul IA prin facilitarea accesului la finanțare a acestora, urmare acordării resurselor financiare sub forma de împrumut preferențial.

Actele menționate au fost aprobate de către Consiliul de coordonare și monitorizare a creării și dezvoltării business incubatoarelor și ulterior de către Consiliul de Administrație al incubatoarelor de afaceri din Ștefan Vodă, Leova, Rezina, Sîngerei, Dubăsari, Ceadr Lunga și Nisporeni.

În baza actelor aprobate, fiecare Incubator de afaceri a constituit un Fond de susținere financiară a rezidenților în valoare de 300 000 lei, direcționat spre a spori capacitatea de dezvoltare a antreprenorilor - rezidenților din cadrul Incubatoarelor de Afaceri prin facilitarea accesului la finanțare a acestora, urmare acordării resurselor financiare sub forma de împrumut preferențial.

În perioada de raportare **4 agenți economici** din cadrul Incubatoarelor de Afaceri au beneficiat de finanțare în sumă totală de **144 000 lei**.

Practica pozitivă de funcționare a Fondului de suport financiar al rezidenților a fost preluată de la Incubatorul de Afaceri din Soroca care a obținut rezultate tangibile în acest domeniu. Astfel, în cadrul acestui incubator, pe parcursul anului 2014, au fost acordate credite la **7 companii** în sumă totală de **440 000 lei**.

Acordarea finanțării nerambursabile din cadrul proiectului "Business Incubator's Network", finanțat de Guvernul Norvegiei prin SIVA

În conformitate cu Planul de Acțiuni pentru anul 2014 pentru implementarea proiectului „Business Incubators Network”, finanțat de Guvernul Norvegiei prin SIVA, ODIMM împreună cu administratorii Incubatoarelor de Afaceri Ștefan Vodă, Leova, Rezina, Sângerei, Dubăsari și Ceadr Lunga au analizat necesitățile întreprinderilor incubate în procurarea echipamentelor și utilajelor necesare dezvoltării acestora. În acest sens au fost elaborate Fișe de Evaluare a necesităților care au cuprins informații referitoare la afacerea existentă, precum și la investiția planificată de către agentul economic. În perioada 15-27 noiembrie 2014, ODIMM a primit 30 de cereri de microfinanțare. În urma analizei acestora s-a constatat că rezidenții Incubatoarelor de afaceri doresc să-și lărgască afacerile, însă accesul la finanțare este limitat, constituind o barieră în calea dezvoltării.

Grupul de Lucru constituit și coordonat de ODIMM a atras o atenție deosebită întreprinderilor gestionate de tineri și întreprinderilor care se află în primii ani de activitate. Spre exemplu Îl Vetrilă Tatiana, companie din domeniul confecțiilor, intenționează să angajeze mai multe persoane în vederea diversificării serviciilor oferite, și în acest sens a depus o cerere pentru procurarea unei mașini de cusut. De asemenea, accentul a fost pus pe întreprinderile de producere care au solicitat utilaje pentru dezvoltarea afacerilor sale, cum ar fi producerea mobilei, termopanelor, etc., spre exemplu SRL „Aravet Mobil”, SRL „Samelux”. Dat fiind faptul că bugetul total al granturilor este limitat, a fost luată în considerație posibilitatea întreprinderilor în cofinanțarea investiției planificate.

Astfel, au fost identificate **12 întreprinderi** care au primit o finanțare nerambursabilă în mărime de **500 euro**.

Suport în participarea la Programele de finanțare ODIMM

Administratorii IA oferă suport și asistă rezidenții pe tot parcursul etapei de pregătire a setului de documente necesar pentru participarea în etapa de finanțare a Programului Național PARE 1+1. Astfel, pe parcursul anului 2014, **4 rezidenți ai IA** au obținut finanțare în cadrul acestui Program.

II.2 Activitatea rezidenților

La 31 decembrie 2014, în cadrul celor **8 Incubatoare de Afaceri** au fost incubate **113 companii** care au cumulativ **522 locuri de muncă**.

Tabelul 3 . Numărul și categoriile rezidenților

	IA Soroca	IA Ștefan Vodă	IA Leova	IA Rezina	IA Sângerei	IA Dubăsari	IA Ceadăr Lunga	IA Nisporeni
Nr de rezidenți, din care:	17	15	17	13	14	7	9	21
SRL	13	10	13	8	9	6	6	9
II (inclusiv patenta)	4	5	4	5	5	1	3	12

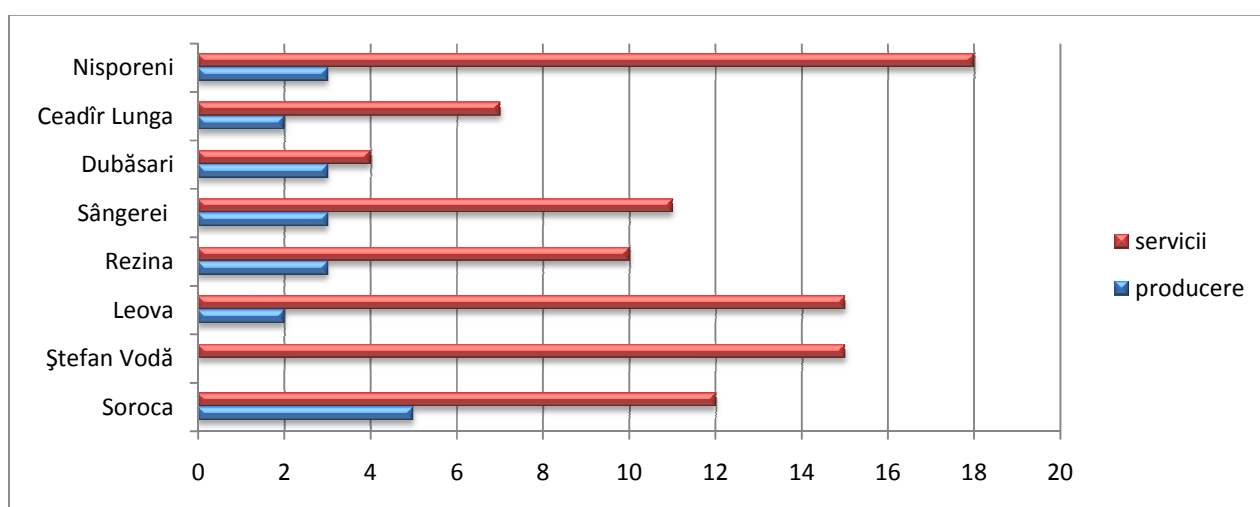
Este de menționat, că numărul predominant al afacerilor incubate sunt înregistrate juridic sub forma Societăților cu Răspundere Limitată. Ceea ce poate fi interpretat ca încredere în economia locală, precum și în spiritul antreprenorial.

Toate cele 8 Incubatoare de Afaceri sunt cu profil mixt, ceea ce presupune că beneficiarii programelor de incubare sunt atât companiile de producere, cât și prestări servicii. Întreprinderile din sectorul comerțului nu sunt eligibile pentru incubare. Per total în cadrul IA sunt incubate:

25 companii din domeniul producție;
88 companii din domeniul prestări servicii.

Diagrama 4 Distribuția raională a companiilor după categoria producție sau servicii în anul 2014

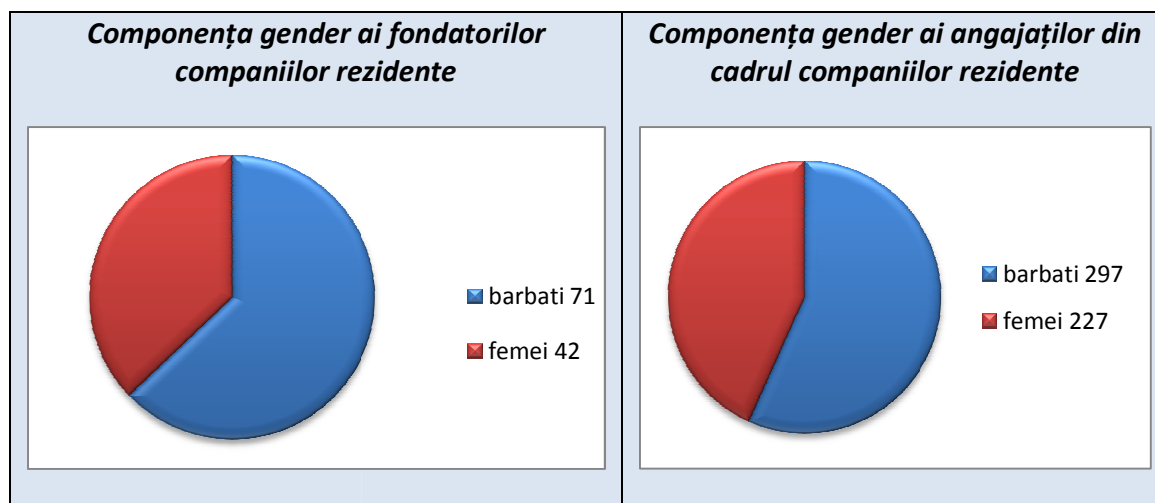

Tabelul 4 Distribuția companiilor după obiectul de activitate în anul 2014:

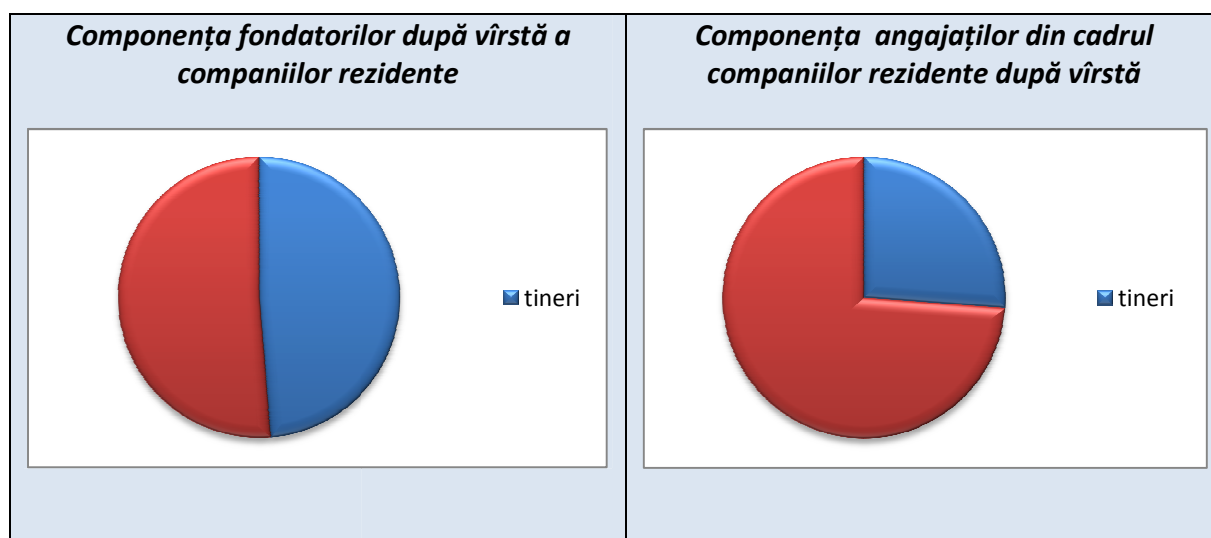
Producție:	Servicii:
- Producerea mobilei – 5 - Industria confecțiilor – 5 - Fabricarea construcțiilor din metal, plastic, etc - 5 - Confecționare termopane – 3 - Producerea energiei termice si biotermice – 1 - Creșterea oilor – 1 - Producere pizza – 1 - Taiere și decorare sticlă – 1 - Producerea sapunului din cenușă – 1 - Fabricarea înghețatei – 1 - Producere măști – 1	- Servicii contabile – 6 - Servicii în construcții – 6 - Servicii transport public – 5 - Salon de frumusețe – 4 - Organizarea evenimentelor – 4 - Servicii foto video – 4 - Servicii în agricultură – 4 - Atelier de cusut -4 - Centru de predare a limbilor straine și birou de traduceri - 4 - Servicii tipografice – 4 - Consultanță antreprenorială – 4 - servicii IT, Web design - 3 - Proiectări energetice – 3 - Servicii de masaj – 2 - Repararea echipamente electrice, biotermice -2 - Deservirea tehnicii de calcul - 2 - Cantina - 2 - Agenție imobiliară – 2 - Servicii turism – 2 - Scoala Auto - 2 - Servicii publicitate – 2 - Servicii juridice – 2 - Centru de fitness – 2 - Servicii în curatenie – 1 - Editarea ziarului – 1 - exportul de fructe și legume – 1 - Servicii de design exterior – 1 - Curatorie de perne – 1 - Proiectări în construcții – 1 - Servicii supraveghere video – 1 - Selectarea computerizată a vopselelor auto – 1 - Servicii de comunicații electronice – 1 - Servicii proiectare și design interior – 1 - Reparația articolelor din metale prețioase – 1 - Servicii geodezice si topografice – 1

Obiectivul strategic general al incubării definește scopul constituirii Incubatorului de Afaceri și se bazează pe susținerea dezvoltării întreprinderilor aflate la început de activitate sau în faza incipientă de dezvoltare. Astfel, **58** din 113 din companiile rezidente ale IA sunt **companii debutante**, în prima fază a activității. Celelalte companii fie încep o nouă activitate în cadrul întreprinderii existente, fie au întâmpinat dificultăți în desfășurarea activității și au nevoie de susținere specializată pentru a se dezvolta.

Este de menționat că dezvoltarea antreprenoriatului feminin este o prioritate, doar **37%** din companii sunt create / administrate de **femei**. Aceași situație se observă și la capitolul angajați unde procentul femeilor este de **43,4%**.

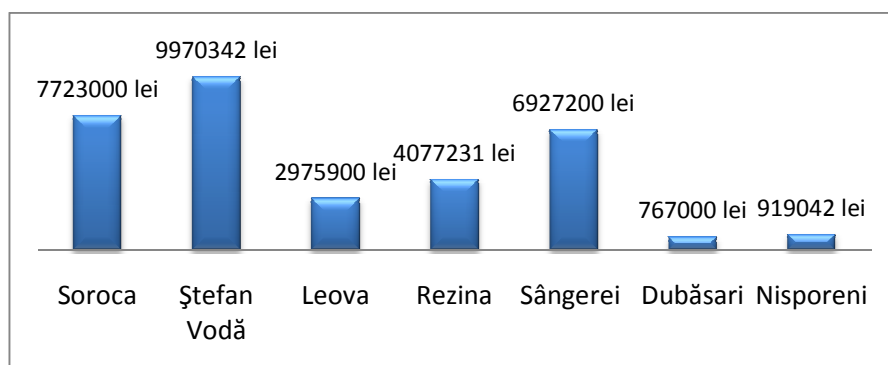

De asemenea, în cadrul IA au fost identificate **55** companii fondate / administrate de **tineri**, iar per total în cadrul IA sunt create **185** de locuri de muncă pentru **tineri**. Din graficul prezentat se observă că ponderea tinerilor care dețin companii este de 48% față de 35% angajați, ce denotă faptul că aceștia aleg opțiunea lansării propriilor afaceri. Acest fapt este datorat informării tot mai bune a tinerilor, inclusiv prin sesiunile de instruire din cadrul Programului Național de Abilitare Economică a Tinerilor.

Cifra de afaceri totală a rezidenților din cadrul Incubatoare de Afaceri raportată la 31.12.2014 este de **33,359,715 lei**.

Diagrama 5 Distribuția cifrei de afaceri pe IA

II.3 Impactul activității Incubatoarelor de Afaceri

Cu referire la impactul economic și social al IA de pe întreg teritoriul țării este necesar de menționat rolul acestora în calitate de nuclee de suport pentru mediul de afaceri la nivel local. Misiunea IA nu se limitează doar la lansarea întreprinderilor pe piață, suportul fiind oferit întregii comunități antreprenoriale.

Incubatoarele de Afaceri trebuie poziționate ca model al antreprenoriatului. Viziunea dezvoltării presupune evoluția IA către puncte antreprenoriale "one stop".

Diagrama 6 Evoluția numărului Incubatoarelor de Afaceri

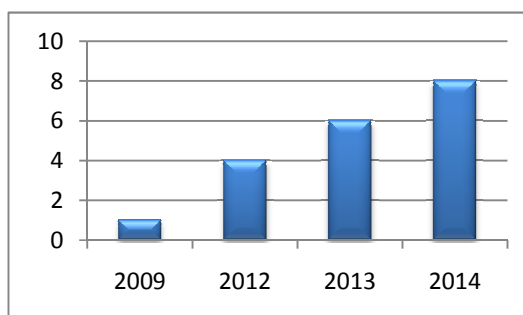

Diagrama 7 Evoluția numărului Companiilor Incubate

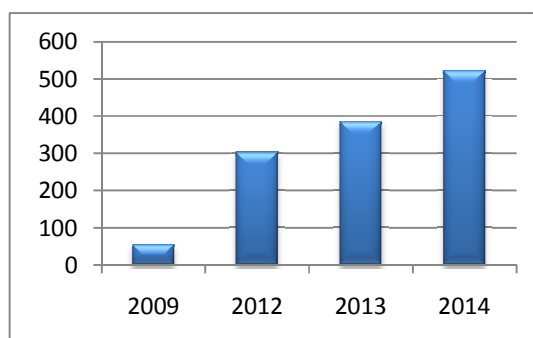
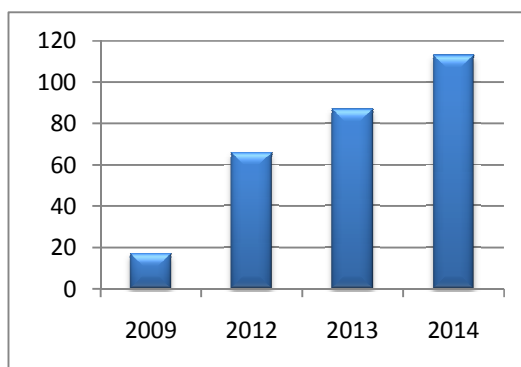

Diagrama 8 Evoluția numărului Locurilor de Muncă

II.4 Echipa de management

Activitatea unui incubator de afaceri presupune o serie de servicii care trebuie coordonate, astfel încât rezultatul să conducă la un mediu favorabil dezvoltării de relații între compartimente. Calitatea echipei de management a administratorului unui incubator de afaceri, precum și serviciile oferite sunt cruciale pentru succesul unui incubator. Aceasta se poate realiza prin delegarea de atribuții clare personalului de conducere a incubatorului pe baza unei ierarhizări a procesului decizional și a unor proceduri de lucru prestabilite. Reiterînd situația din cele 8 IA, Echipa de administrare a IA include conform structurii organizaționale:

- Administrator
- Consultant
- Contabil

Este de menționat că consultanții sunt angajați doar în cadrul a 3 Incubatoare de Afaceri, în cazul celorlalte IA, administratorul este responsabil pentru toate activitățile din cadrul instituțiilor gestionate.

Conform practicii Europene în cadrul IA se recomandă a angaja un administrator, un jurist, un consultant pentru training, un asistent training, un contabil (media staffului în Europa este de circa 5 persoane). Această structură este flexibilă, și depinde de mărimea și scopul Incubatorului de Afaceri.

Colaborarea cu Corpul Păcii SUA în Moldova

A devenit deja o practică pozitivă, implicarea voluntarilor Corpului Păcii în activitatea IA. Aceștia, au ca regulă studii în domeniul afacerilor sau administrării și oferă consultanță și support în activitate atât administratorilor IA, cât și companiilor rezidente. Pe lângă aceasta, ei sunt implicați activ în activități sociale precum: predarea limbii engleze, organizarea cursurilor de orientare profesională pentru elevi și studenți, etc.

II.5 Situația financiară a IA

Principala sursă de venit pentru IA o constituie alocațiile din bugetul Consiliilor Raionale și închirierea spațiilor (care se oferă rezidenților la preț redus față de cel comercial). Activitatea de incubare nu este

o activitate care să aducă profit: asistența și serviciile sunt furnizate gratuit, iar veniturile nu sunt suficiente pentru a acoperi costurile incubatorului.

Incubatoarele de afaceri au început să își deruleze activitatea de puțin timp, de aceea, în mod evident, reducerea alocărilor din partea Autorităților Publice Locale reprezintă un obstacol pentru durabilitatea acestora.

Este de menționat că alocările din partea Consiliilor Raionale nu sunt disponibile în mod permanent și nu sunt suficiente pentru acoperirea cheltuielilor operaționale. Constrângerile de ordin financiar pot determina administratorii incubatoarelor să își concentreze atenția mai degrabă pe generarea de venituri decât pe furnizarea unor servicii de calitate întreprinderilor incubate.

Tabelul 5 Alocările Consiliilor Raionale

	Total lei	Trim I	Trim II	Trim III	Trim IV
Soroca	0	0	0	0	0
Ștefan Vodă	200.000	0	0	0	100%
Leova	200.000	0	0	100%	0
Rezina	350.000	0	100%	0	0
Sîngerei	228.600	17,5%	32%	25%	25,5%
Dubăsari	0	0	0	0	0
Ceadăr Lunga	308.240	-	7,3%	60,2%	32,5%
Nisporeni	300.000	-	100%	0	0

II.6 Promovarea Incubatoarelor de Afaceri

În scopul promovării și mediatizării activităților, serviciilor și oportunităților Incubatoarelor de Afaceri au fost elaborate paginile web și deschise conturi pe rețelele de socializare, unde acestea pot să plaseze cele mai recente noutăți, informații, evenimente și activități. De asemenea IA dispun de material promoțional printat: pliante, broșuri, banere, calendare, etc.

Tradițional în cadrul Incubatoarelor de Afaceri se organizează Ziua Ușilor Deschise. Evenimentul dat se înscrie în seria activităților de promovare a antreprenoriatului, organizate la nivel local și național, aliniate campaniei coordonate de Comisia Europeană - „Săptămâna Europeană a Întreprinderilor Mici și Mijlocii” (29.09.2014 – 03.10.2014). Scopul evenimentului este informarea IMM-urilor privind măsurile de sprijin oferite de UE și autoritățile locale, regionale și naționale, precum și recunoașterea contribuției antreprenorilor la creșterea gradului de bunăstare, la crearea de locuri de muncă, la ameliorarea competitivității și dezvoltarea inovării. De asemenea s-a prezentat activitatea Incubatoarelor de Afaceri pentru dezvoltarea întreprinderilor nou create.

II.7 Crearea Incubatorului de Afaceri în rl. Cimișlia

Pentru constituirea în anul 2014 a Incubatorului de Afaceri a fost efectuată o analiză, bazată pe informația prezentată de Consiliile raionale privind disponibilitatea acestora de implicare, inclusiv cu mijloace financiare în crearea unui incubator de afaceri în teritoriul subordonat.

Ca rezultat, Consiliul de coordonare și monitorizare a creării și dezvoltării Business Incubatoarelor pe lângă MEc a aprobat raioanul Cimișlia pentru amplasarea unui nou incubator de afaceri.

În acest context, pentru dezvoltarea viitoarelor incubatoare a fost luată în considerare experiența pozitivă de constituire și gestionare a incubatoarelor de afaceri existente și a fost preluat modelul incubatoarelor de afaceri deschise în or. Soroca, Ștefan Vodă, Leova, Rezina, Sîngerei și Dubăsari care pe

parcursul activității a obținut rezultate tangibile, dovedind impactul pozitiv a acestei instituții în economia raionului.

În scopul asigurării procesului de constituire a incubatoarelor au fost întreprinse măsuri conform Planului de acțiuni aprobat.

Reprezentanții ODIMM au efectuat deplasări la fața locului, pentru a evalua situația reală a clădirilor, amplasarea acestora și conformitatea cu criteriile de eligibilitate. În continuare, a fost semnat un Acord de colaborare între ODIMM și APL Cimișlia privind implementarea Proiectului de creare a Incubatorului de afaceri.

Pentru a asigura procesul de reamenajare a clădirii a fost efectuată expertiza tehnică a imobilului destinat amplasării Incubatorului de Afaceri și a fost elaborat un studiu de fezabilitate. În conformitate cu prevederile legale, urmare desfășurării licitației de achiziții publice, a fost selectată compania de proiectare care a efectuat expertiza tehnică a clădirii precum și a verificat documentele de proiect.

În urma procedurii a fost contractată compania de construcții care a început procesul de reamenajare a clădirii. La momentul actual lucrările de renovare se realizează conform graficului.

De asemenea, consilierul legal al ODIMM a acordat asistența juridică în procesul înregistrării Incubatorului de afaceri ca entitate juridică fondată de APL.

În același timp au fost organizate 2 sesiuni de mediatizare a rolului și efectului IA în mediul rural, cu participarea reprezentanților primăriilor, ONG, consilierilor locali, mediului de afaceri, inclusiv tinerilor.

Activitatea RIAM

III.1 Ședințele de lucru a membrilor Rețelei Incubatoarelor de Afaceri din Moldova

Pe parcursul anului 2014 în cadrul ședințelor membrilor RIAM s-au propus și aprobat documentele operaționale pentru buna funcționare a RIAM astfel au fost aprobate:

- Regulamentului Rețelei Incubatoarelor de Afaceri din Republica Moldova;
- Componenta Consiliului Consultativ;
- Sistemul de raportare pe bază de indicatori pentru susținerea activităților de monitorizare și evaluare a IA și a RIAM;
- Aderarea noilor membri la RIAM - Incubatorul de Afaceri Ceadăr-Lunga și Incubatorul de Afaceri Nisporeni.

La **29 decembrie 2014** a avut loc ședința de totalizare anuală a activității RIAM. În cadrul ședinței au fost puse în discuție performanțele obținute de Incubatoarele de Afaceri membre pe parcursul anului 2014. De asemenea, au fost discutate Planurile de Dezvoltare Strategică elaborate pentru perioada 2015 – 2017.

III.2 Activități în cadrul RIAM

Sesiuni de instruire în cadrul Rețelei Incubatoarelor de Afaceri din Moldova

Data	Organizatorii	Tema	Impact
25 – 27	Pro Neo	Modelul de Afaceri	Toți participanții au luat cunoștință cu

februarie 2014		Canvas. Analiza SWOT pe baza acestuia.	Strategia de evaluare și modelul de afaceri Canvas, au realizat analiza SWOT a incubatoarelor de afaceri și au evaluat propriile activități prin metoda Big Picture. A fost analizat rolul managerului incubatorului de afaceri pornind de la experiența incubatoarelor de afaceri din Norvegia.
4 - 6 martie 2014	Camera de Comerț și Industrie a Moldovei, în Cadrul Proiectului "East-Invest"	Managementul ciclului de proiect.	Managerii Incubatoarelor de Afaceri au fost informați despre politicile și suportul oferit de Uniunea Europeană pentru dezvoltarea businessului, modalitățile de accesare a fondurilor europene, managementul proiectelor, proceduri de aplicare și alte particularități.
23-24 aprilie 2014	Pro Neo	Planul de comunicare cu părțile interesate. Managementul și raportarea. Responsabilitatea social corporativă. Networking.	Au fost studiate și analizate cele mai reușite practici ale Incubatoarelor de Afaceri din Norvegia în domeniul planificării strategice, comunicării eficiente și responsabilității social corporative
29 mai 2014	ODIMM	Oportunități de dezvoltare a IMM-urilor.	Au fost prezentate și discutate în detaliu procedurile de participare, criteriile de eligibilitate, documentele ce urmează a fi prezentate de către solicitanți și alte informații utile cu privire la Programele finanțate atât din bugetul de stat, cât și de donatorii externi, implementate de ODIMM: Programul Național de Abilitare Economică a Tinerilor - PNAET, Programul de Atragere a Remitențelor în Economie - PARE 1+1, Gestiunea Eficientă a Afacerii - GEA, Fondul de Garantare a Creditelor –FGC, etc. AGEPI a prezentat în detalii informații legate de protecția dreptului de autor și drepturile conexe în Republica Moldova, dar și procedurile privind înregistrarea unui desen sau model industrial, a unei mărci și a unui brevet în Republica Moldova. Un interes deosebit a trezit prezentarea Rețelei Europene de Servicii EURAXESS Moldova. Aceasta oferă servicii de consiliere cercetătorilor din străinătate care doresc să se angajeze la universități, institute de cercetare, sau în cadrul altor companii de pe teritoriul Republicii Moldova.

19 iunie 2014	AGEPI	Informația și documentația de brevet – suport pentru dezvoltarea unor produse și servicii competitive.	Scopul organizării evenimentului a fost de a școlariza și instrui reprezentanții incubatoarelor de afaceri, parcurilor științifico-tehnologice și incubatoarelor de faceri din republică în domeniul proprietății intelectuale, precum și a le dezvolta abilități de cercetare și documentare în sursele de informare naționale și internaționale în domeniul proprietății intelectuale, în special din domeniul informației de brevet.
7-8 august 2014	ESRA ODIMM	Dezvoltarea abilităților pentru atragerea fondurilor; Managementul Ciclului de Proiect/Program.	Administratorii Incubatoarelor de Afaceri au fost familiarizați cu metodele de elaborare a proiectelor. Instruirea a durat două zile, timp în care managerii au aflat mai multe despre etapa de analiză a ciclului de proiect, au cum să identifice o problemă în urma căreia să poate scrie și înainta un proiect de finanțare. De asemenea au fost instruiți cum să planifice, să verifice și să evalueze activitățile unui proiect. Obiectivul general al acestor instruiți este oferirea unui suport informațional, pe care membrii RIAM urmează să îl implementeze pentru a atrage investiții în țara noastră și de a facilita accesul la fondurile pentru susținerea mediului de afaceri.
11 septembrie	PRO NEO	Dezvoltarea turismului rural.	Au fost prezentate oportunitățile în dezvoltarea turismului rural pe baza modelului norvegian "Ruta de aur".
3-4 Decembrie 2014	PRO NEO	Planificarea strategică.	Obiectivul general al aceste instruiți a fost Planificarea strategică și Procesul de planificare. Viziunea și misiunea acestia asupra obiectivelor pe termen scurt și pe termen lung. Managerii Incubatoarelor de Afaceri au fost informați despre factorii critici în atingerea obiectivelor și analiza riscurilor.

Vizita de studiu și schimbul de experiență în Norvegia

În perioada 2 - 7 iunie 2014 membrii RIAM au mers în vizită de studiu în Norvegia unde au avut ocazia să participe la un eficient schimb de experiență și bune practici cu reprezentanți ai incubatoarelor de afaceri și instituții de suport în afaceri norvegiene. Vizita a avut loc în cadrul Programului „Business Incubators Network” finanțat de Guvernul Regatului Norvegiei și implementat de SIVA în colaborarea cu

Raport anual 2014

Proneo AS, ODIMM și Entrance 2 new Markets. Scopul deplasării l-a constituit cunoașterea sistemului norvegian de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii, în special a experienței acumulate de Norvegia privind modelele de organizare, administrare și funcționare utilizate în cadrul incubatoarelor de afaceri și a grădinilor de afaceri. În program au fost incluse întâlniri cu reprezentanți ai Proneo AS, Proneo Business Parc, SIVA, Innovation Norway, Namdalshagen Business Garden, LEN Business Incubator, Verdal Industrial Park, Wild Norway și antreprenori de succes care beneficiază de suport în dezvoltarea afacerii.

Cu acest prilej au fost conturate și analizate o serie de tehnici și instrumente noi de lucru, au fost discutate mijloacele de susținere și promovare a ideilor de afaceri inovative, oportunități de colaborare pe termen lung în diverse domenii, inclusiv dezvoltarea turismului. Managerii incubatoarelor de afaceri din Republica Moldova, au prezentat instituția pe care o reprezintă și potențialul turistic al raionului în care este amplasată aceasta. Cu ajutorul partenerilor norvegieni au fost analizate și conturate premisele dezvoltării și promovării turismului local la nivel internațional, având ca model de succes colaborarea pensiunilor agroturistice din regiunea Sør-Trøndelag.

III.3 Promovarea Rețelei Incubatoarelor de Afaceri din Moldova

Pe parcursul anului a fost luate mai multe măsuri pentru promovarea Rețelei Incubatoarelor de Afaceri din Moldova. Promovarea RIAM a fost efectuată prin intermediul paginii web www.riam.odimm.md și prin diseminarea materialelor informative privind activitatea RIAM și importanța ei în dezvoltarea economică.

Participarea membrilor RIAM la evenimente naționale și internaționale la fel a fost un mod de promovare.

În cadrul săptămânii IMM în toate Incubatoarele de Afaceri membrii RIAM sa desfășurat ziua ușilor deschise unde sa prezentat importanța Incubatoarelor de Afacere pentru dezvoltarea unei întreprinderi nou create.

III.4 Impactul activității Rețelei Incubatoarelor de Afaceri din Moldova

Rețeaua Incubatoarelor de Afaceri are un impact economic și social care are ca scop recunoașterea acestora la nivel național și internațional. Prin activitatea sa, RIAM contribuie la promovarea principiilor de incubare a afacerilor în rândul populației și în special a antreprenorilor începători, extinderea capacităților de dezvoltare a Incubatoarelor de Afaceri și a rezidenților lor și consolidarea capacității de absorbție și utilizare eficientă a fondurilor publice / donatoare. Realizările principale ale RIAM sunt:

- consolidarea capacităților manageriale ale administratorilor Incubatoarelor de Afaceri;
- realizarea transferului de cunoștințe și experiențe;
- elaborarea de către Incubatoarele de Afaceri a planurilor de dezvoltare strategică pentru anii 2015-2017;
- crearea unui sistem de monitorizare a performanțelor Incubatoarelor de Afaceri și a rezidenților;
- facilitarea accesului la finanțare pentru companiile incubate;
- maximizarea ratei de succes în rândurile companiilor debutante;
- sporirea nivelului de cultură antreprenorială la nivel regional;
- reprezentarea activă a infrastructurii de dezvoltare a afacerilor recunoscută și apreciată la nivel național și internațional;
- participarea în rețeaua regională "Black Sea BI-Net", care reprezintă o platformă pentru stabilirea legăturilor dintre membrii BI-Net (IMM-uri incubate, incubatoare de afaceri, organizații de sprijin pentru afaceri și autoritățile publice relevante) din țările partenere: România, Moldova, Ucraina, Armenia, Grecia și Turcia.

Vocea Incubatoarelor de Afaceri din Moldova !